ชื่อวิทยานีพนธ์ บทบาทในการพัฒนาชุมชนของครู

สังก็คสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดซุมพร

ผู้เขียน นางสาววันเพ็ญ อำนาจ

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน

ปึการศึกษา 2534

บทลัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับบทบาทและ
ปัญหาในการพัฒนาชุมชนของครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร
โดยมีตัวแปรอิสระที่ศึกษาคือ ภูมิลาเนา ที่พักอาศัย ประสบการณ์ในการทำงาน
จำนวนชั่วโมงที่สอน ประเภทของโรงเรียน ความห่างไกลของชุมชน และ
สายวิชาที่จบการศึกษา ตัวแปรตาม คือ บทบาทในการพัฒนาชุมชนต้านการศึกษา
เศรษฐกิจและอาชีพ สังคมและวัฒนธรรม สุขภาพอนามัยและด้านการเมืองการ
ปกครอง กลุ่มด้วอย่างที่ใช้ศึกษาสุ่มมาจากครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดชุมพร ปีการศึกษา 2534 จำนวน 353 คน และใช้แบบสอบถามเป็น
เครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1
ถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดประมาณค่า
ถามเกี่ยวกับระดับบทบาทในการพัฒนาชุมชนของครูทั้ง 5 ด้าน โดยมีความเชื่อมั่น
แต่ละด้าน .86 ถึง .94 และตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติบทบาท
การพัฒนาชุมชนของครู และข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา การเก็บข้อมูล ผู้วิจัย
ได้ส่งแบบสอบถามให้ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้เครื่องไมโคร–คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสาเร็จรูป SAS เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (X̄)

ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) การทดสอบค่าที่ (t-test) และวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

- ครูมีบทบาทในการพัฒนาชุมชนอยู่ในระดับพอใช้ในด้านการ –
   ศึกษา เศรษฐกิจและอาชีพ ด้านสังคมและวัฒนธรรม และปฏิบัติบทบาทในการ พัฒนาชุมชนอยู่ระดับปานกลางในด้านสุขภาพอนามัยและด้านการเมืองการปกครอง
- 2. ผลการทดสอบสมมติฐานปรากฏว่า ครูที่มีภูมิลำเนา ที่พักอาศัย ประสบการณ์ในการทำงาน จำนวนชั่วโมงที่สอน ประเภทของโรงเรียนและความ ห่างไกลของชุมชนต่างกัน มีบทบาทในการพัฒนาชุมชนทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่จบการศึกษาสายวิชาต่างกัน มีบทบาทในการพัฒนาชุมชนในด้านเศรษฐกิจ และอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P = .0052) โดยที่ครูที่จบการศึกษาสายวิชาอาชีพ มีบทบาทในการพัฒนาชุมชนสูงกว่า ครูที่จบการศึกษา สายวิชาสามัญ
- 3. ปัญหาในการพัฒนาชุมชนของครู พุบว่ามีปัญหาสาคัญได้แก่
  ประชาชนมีระดับความรู้แตกต่างกันมาก ขาดความมั่นคงในเศรษฐกิจและอาชีพ
  และผู้นำท้องถิ่นขาดความสนใจในการร่วมพัฒนา ครูไม่มีเวลาเพียงพอที่จะให้
  บริการแก่ชุมชน ประชาชนขาดแคลนทรัพยากรสนับสนุน ส่วนข้อเสนอแนะในการ
  แก้ไขปัญหา ได้แก่ ควรจัดอบรมสัมมนาครูและประชาชน ปรับปรุงสวัสดิการของ
  ครู เพิ่มอัตราครูในโรงเรียนให้ครบตามเกณฑ์ พัฒนาโรงเรียนให้เป็นตัวอย่าง
  แก่ชุมชน จัดสรรงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชนให้โรงเรียนอย่าง
  เพียงพอและต่อเนื่อง ส่งเสริมอาชีพที่มีอยู่แล้วในชุมชนพร้อมกับจัดหาตลาด
  และควบคุมราคาผลผลิต จัดหาแหล่งทุนสนับสนุนการประกอบอาชีพ และจัด
  สาธารณูปโภคให้แก่ชุมชน

Thesis Title

Community Development Roles of

Teachers under the Office of Changwat

Chumphon Primary Education

Author

: Miss Wonpen Amnat

Major Program

Community Development Education

Academic Year

1991

ABSTRACT

The purpose of this study was to investigate and compare the degree of the community development roles and problems related to community development of teachers under the Office of Changwat Chumphon Primary Education.

Independent variables under study were domicile, residence, administrative tenure, weekly teaching load, type of schools, remoteness of schools from the community, and subject majors taken in college by the respondents.

Dependent variables were community roles of teachers in terms of their educational, economic and vocational, socio and cultural, healthcare, and political administrative capacities. The samples under study were 353 teachers randomly selected from primary schools under the Office of Changwat Chumphon Primary Education in the 1991 academic year.

re

e

f

The instrument for data collection was a questionnaire comprising three parts: part one dealt with checklist the respondents' general information; part two was a rating-scale questionnaire on the degree of community development roles of primary school teachers in 5 areas of community development.

The questionnaire's reliability coefficients ranged from .85 to .94; and part three was a questionnaire on problems in all 5 areas of community development work and suggestions for the improvement of community development work. In the data collection, the questionnaires were delivered to the respondents and collected by the researcher. The data obtained from the questionnaire were analyzed through the SAS microcomputer program for percentage, arithmetic mean, standard deviation, a t-test and one-way ANOVA.

The research results were as follows :

1. Community development roles of the teachers in terms of educational, economic and vocational, and socio and cultural capacity were at a fair level, and that in terms of healthcare and political-administrative capacities were at a moderate level.

- 2. The results of the tested hypotheses were as follows: the teachers with different domicile, residence, administrative tenure, weekly teaching load, type of schools and remoteness of schools from the community did not have different community development roles. However, there was a significant difference between subject majors taken in college in economic-vocational community development roles (P = .0052). That is, teachers with a vocational subject degree had more community development roles than those with a general-subject degree.
- 3. A number of important problems of community development work were identified by the respondents as follows: There was a big gap of educational background among the people. There were also a lack of economic and vocational stability in the community and less interest in the community development activities among the community leaders. Inadequate amount of teachers' time was sufficiently left to serve the people; and existing resources were insufficient to community development supports. Suggestions for problem solutions and the improvement of community development were periodical seminars and workshops for teachers and people, improvement of teachers' welfare, sufficient increase of

teaching personnel needed to meet the demand, establishment of school activities to be a good model for the community, sufficient and consistent allocation of budgetary supports to schools in the community development work, promotion of occupations existing in the community, marketing management, production price control and procurement of monetary capitals invested in vocational training as well as public utilities.